

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 112. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1913. május 17.

A kereskedelmi szerződések revíziója

A mezőgazdasági vámvédelem, melyet a legutóbb megkötött kereskedelmi szerződések biztosítanak, nem csupán egy-két embert érdekel, hanem az egész nemzetet, de leginkább érdeklő azonban a nemzet zömét alkotó földmivelő népet. A nemzet hozzájárulásával törvényesítették ezeket a szerződéseket, a nemzet igazi képviselője, a törvényhozás szavazta azokat meg, azokon tehát változtatni a kereskedelmi kamarák, bankdirektorok egyoldalú óhajására, vagy a budapesti utca hangosszavu urainak kívánságára nem lehet. Csakis akkor szabad azokon változtatni, ha a nemzet, vagy annak törvényhozása azt úgy kívánja.

Megszavaztatni ebben a kérdésben a nemzetet nagyon bajos volna, de viszont a mostani törvényhozás döntése alá bocsátani a balkán kereskedelmi szerződések revíziójának a kérdését, nem volna méltányos. A mostani törvényhozásnak más adatai vannak és más célok megvalósítása érdekében ült össze az akkori törvényhozás, amely a kereskedelmi szerződések törvénybeiktatásával foglalkozott s annak minden egyes tagja már megalakulás előtt tudatában volt annak, hogy neki a vám és kereskedelmi szerződésekkel foglalkoznia kell és a nemzet a törvényhozás tagjainak nagy többségét azzal a kimondott céllal választotta meg képviselővé, hogy a kereskedelmi szerződéseket a nemzet igényeinek megfelelően fogja megkötetni és törvénybe iktatni.

Világos ebből, hogy ha a balkán kereskedelmi szerződések dolgában mindenáron a törvényhozás döntését kívánják provokálni, — amelyet mi is elfogadunk a nemzet döntésének — akkor fel kell oszlatni a képviselőházat s új választásokat kell elrendelni, amely választások képviselőjelöltjeinek már programbeszédjük alkalmával nyilatkoznok kell, vajjon akarják-e a mezőgazdasági védelemnek, a nemzeti termelés védelmének olyfajta megcsorbítását, mint azok akarják, akik a balkán szerződések revíziójának ürügye alatt a keleti államoknak akarnak a magyar mezőgazdaság rovására engedményeket adni.

Ugy van úgy; ebben a nemzetre nézve oly annyira életbevágó kérdésben nyilatkozzék, döntsön maga a nemzet. Ettől a döntéstől azonban éppen azok fájnak legjobban, akik a balkán szerződések revíziójának az ügyét felvetették, mert ők tudják leginkább, hogy Budapest még nem egész Magyarország, hogy a budapesti bankdirektorokbólalakult ugynevezett vámpolitikai központ véleménye nem azonos az ország választó közönségének a véleményével. A nemzet döntését provokálni ily módon tehát igen bajos lesz, de azok, akik kezdettől fogva a legmerevebben ellene szegültek a vámvédelem csorbításának, legközelebb módot fognak találni arra, hogy a nemzet megnyilatkozhassék ebben a fontos kérdésben.

A Kassára június hó 18-ra összehívott országos gazdaggyűlés lesz a megnyilatkozása a nemzetnek ebben a fontos kérdésben. A kassai

gazdaggyűlésen képviselve lesz az ország minden vidéke, minden vármegyéje, sőt a legtöbb községe is. Igaz ugyan, hogy a kassai gazdaggyűlés tagjainak többségét szürös és mandlis atyafiak fogják alkotni, de éppen ez a körülmény bizonyítja azt, hogy a kassai gazdaggyűlés a nemzet többségének a véleményét tükrözi vissza, hiszen a nemzet többsége nem száguldo automobilról nézi a világot, hanem a szántótöldről, ahol az egyedül megieles formaruha: a mandli és a szür és a fontos talpu esizma.

Ezt a dolgot különben nagyon jól tudják a mostani törvényhozás tagjai is és mi elfogadnók a mostani törvényhozás döntését is a mezőgazdasági vámvédelem dolgában, csak attól félünk, hogy a mostani törvényhozás nagyon könnyen alárendeli akaratát a külpolitikának s így megeshetik, hogy ebben a kizárólagosan belső gazdasági kérdésben a külpolitika szájaize szerint foglal állást, amelyről már is bebizonyosodott, hogy fontos, bennünket érdeklő gazdasági kérdéseket áldoz fel olyan külső dolgokért, ami iránt a nemzet teljesen közömbös. A nemzetet közelről érdeklő kérdésben tehát feltétlenül a nemzetnek kell döntenie. Az első döntés egyelőre Kassán lesz s mi hisszük, hogy ennek a kassai döntésnek lesz olyan ereje, hogy a jövőben sem fognak merni egyetlen-egy lépést sem tenni ebben a dologban a nemzet megkérdézése nélkül.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Szkutariban rend van.

Szkutari, május 16.

A nemzetközi csapatokat Szkutariba ment a Bojana balpartjának lakói nagy örömmel és diszlovással fogadták. Az átadás szer-tartása rövid és programszerű volt. A vá-ros a bazárégés kivételével a bombázás kö-vetkeztében kevésbé rongálódott meg. A la-kosság most mindennel el van látva. A há-borura és az ostromra csak az utcán járó-kelők török és montenegrói katonák emlékez-tenek. A megállapodás ellenére még min-dig sok montenegrói katona van a városban.

Bulgária nem enged.

Berlin, május 16.

Egy bolgár miniszter a Lokalan-zeiger munkatársának azt mondta, hogy Bulgária nem fogja megengedni, hogy a szövetséges kormá-nyok kritikát gyakoroljanak a béke-szerződés előkészítésén. A bolgár kormány fölszóllította szövetsége-seit, hogy a szerződést vitatkozás nélkül írják alá.

A bolgárkormány utasítása.

Páris, május 16.

A Matin szófiai tudósítója illetékes hely-ről a következőket jelenti: A bolgár kor-mány utasítást adott londoni meghatalma-zottjainak, hogy a békeszerződés aláírásáig semmiféle tárgyalásba ne bocsátkozzanak a szövetségesekkel. Szófiában először biztosít-ani akarják a békét Törökországgal és csak azután intézik el a szövetségesekkel szemben felmerült ellentéteket. A bolgár kormány megunta már a huzavonát, tiszta helyzetet akar.

Nincs kölcsön!

Belgrád, május 16.

Oroszország és Franciaország a belgrádi és szófiai illetékes köröknek értesükre ad-ták, hogy abban az esetben, ha a közöttük fennálló differenciákat nem intézik el bé-kés uton, egyiküknek sem fognak kölcsönt adni.

A közigazgatás államosítása.

Budapest, május 16.

(Saját tud.) Jól értesült helyről jelentik, hogy legelőbb nem a köz-ségi jegyzék államosítása kerül napi-rendre, hanem a közigazgatás. Az előmunkálatokat már meg is kezd-ték a belügyminiszteriumban.

Justh Gyula sajtópöre. Justh Gyula, a függetlenségi párt elnöke sajtópört indított Pályi Ede dr, a Budapesti Napló szerkesztője ellen, aki Justh Gyulát lapjában hazaárulónak nevezte és más sértő ki-fejezéssel is illette. Mikovich táblai bíró az esküdtszéki tárgyalást június harmadikára tűzte ki.

FELEBBEZÉS a 3 milliós kölcsön ellen.

Fráter Pál új kölcsönt jelent be

Nagyvárad város törvényhatósági bizott-sága tudvalevőleg elhatározta, hogy 3 millió korona kölcsönt vesz fel a Friedrich Wilhelm berlini biztosító intézettől, 3 évi visszafize-tésre, 6 százalék kamat mellett sa kölcsön után e 3 évre egy összegben 4 százalék szer-zési díjat fizet. A kölcsönt két részletben készpénzben fizetné az intézet Nagyvárad vá-rosának és pedig felét ez évi június 1-én és a másik felét ez évi augusztus hó 1-én.

A városnak szüksége van pénzre, mert a honvédtüzér-laktanya építésére nem rendel-kezik fedezettel.

A kölcsön felvételére vonatkozó közgyü-lési határozat ellen tegnap felebbezés érke-zett be a városhoz, ami annál nagyobb fel-tűnést keltett, mert a törvényhatóság egy-hangulag szavazta meg a 3 milliós kölcsönt.

Dr Fráter Pál ügyvéd adta be a feleb-bezést, amelyben az a legérdekesebb, hogy új kölcsönt jelent be, mely nemesak hogy olcsóbb, hanem nagyobb összegről, annyi millióról szólana, amennyire a városnak szük-sége volna.

Ez pedig igen nagy summa, még ko-ronákban is, mert ha Nagyvárad mind azo-kat a közintézményeket létesíteni akarja, amelyek már eddig meg lettek szavazva, vagy felmerültek, 15-16 millióra lenne szüksége.

Dr Fráter Pál állítása szerint egy belga pénzesoport igen rövid idő alatt jóval előnyösebb kölcsönt ajánl fel, azonban sem-miféle pozitív biztosítéka ninesen a város-nak, hogy az esetleg változó viszonyok mel-lett a belga pénzesoport nem zárja-e be elő-lünk a Wertheim-kasszáját s akkor a város újból kezdhethé a kölcsön utáni házalást, ha most kiengedi a kezéből a berlini biz-tosító intézet millióit.

Végre is Nagyváradon elérnek még a belga milliók is, de meg a berlini kölcsönt bármely nap visszafizetheti a város.

A beadott felebbezés különben elég ér-dekes arra, hogy egészen közöljük:

Nagyvárad város törvényhatósági bi-zottságának május hó 8-án tartott közgyü-léséből kelt véghatározat ellen, mint nagy-várad adófizető polgár és törvényes határ-időben felebbezéssel élek, tisztelettel kérem, méltóztassék jelen felebbezésemet és a vo-natkozó iratokat a belügyi m. kir. Minisz-ter Ó Nagyméltósága elé terjeszteni, akitől mély tisztelettel kérem a hivatolt számú véghatározat megváltoztatását és Friedrich Wilhelm biztosító r.-t. berlini cég kölcsön-ajánlatának elutasítását.

Felebbezésem indokai a következők:

Nagyvárad város tanácsa annak meg-jelölése nélkül terjesztette be a Friedrich Wilhelm cég kölcsönajánlatát a közgyü-léshez, hogy a felveendő összegből minő beruházások értékének folyósítását kell sür-gősen foganatba venni és annak megjelölése nélkül, hogy a város 1913. évre szóló költségvetésében az ezen év második felére eső két rendbeli kamatfizetésre van-e a vá-rosi pénztárnak fedezete. Ha ez a két irányu megjelölés megtörtént volna, pedig nem történt meg, akkor is kétségen kívül van, hogy Nagyvárad város ezidő szerint sines abban a helyzetben, hogy az ilyen drága, csaknem szegycmentes kölcsön felvételét esz-közölni kényszerülve legyen, annál kevésbbé, mert biztos tudomásom van róla, hogy a városi pénztárnak az elodázhatatlanul szük-séges és folyósításra váró befektetésekre és fizetésekre 800.000 korona összeg korlát-lan rendelkezésére áll. Végül még abban az esetben is, ha a város közönségének el nem odázható kötelezettségei felmerülhetnek is, teljesen ki van zárva, hogy azok oly időben és olyan mérvben jelentkezessenek, hogy a város Friedrich Wilhelm kölcsönét, de bármely helyről származó azonos ajánlatot elfogadni kényszerülve lenne.

A közgyűlésileg jóváhagyott közmun-kák egész komplexumát három millió ko-rona kölcsönből fedezni nem lehet, egyedül a m. kir. honvédtüzérségi laktanya sürgős megépítésének hangoztatása pedig a kölcsön felvételét jogosulttá és indokolttá nem teszi. E laktanya építési tervei a honvédmisz-tertől még le nem érkeztek, tehát a leg-lelkiismeretesebb és leggyorsabb elintézését véve is alapul, kizártnak látszik, hogy a pá-lyázat kiírását, annak eldöntését, különböző vállalkozókkal való szerződés-kötést figye-lembe véve, f. évi szeptember havánál előbb az építkezéshez hozzá lehessen fogni; ekként az első kereseti kimutatás beérkezése csak az év legvégére tehető és csak a jövő 1914. év a tavaszára a további tételek fo-lyósításának kötelezettsége. Nem kevésbbé igaz az is, hogy a kamatterhek ez évi téte-leinek viselése az 1912. évre szóló és mi-niszterileg jóváhagyott költségvetésben nem szerepelvén, arra előzetesen a fedezet kimu-tatása elengedhetlen szükségesség.

Ha Nagyvárad város a háborútól zajos és veszedelmes külpolitikai helyzet esucsán ilyen kölcsön ajánlatot kapott, akkor kétség-telen, hogy a külpolitikai helyzet folytonos javulása mellett, rövid idő múlva sokkal ked-vezőbb, kényelmesebb és biztosabb kölcsön-höz juthat s háztartását eme egész 8 száza-léket tevő kölcsön terheivel illetnie, nem lesz szükséges. S hogy ez nem üres beszéd, arra nézve biztosíthatom a város közönségét azzal a kijelentéssel, hogy biztos tudomásom sze-rint egy tekintélyes s a magyar pénzügy-miniszteriummal is előnyös összeköttetésben álló belga pénzesoport nagyon rövid idő alatt nagyon sokkal kedvezőbb ajánlatot fog tenni a város közönségének olyan kölcsön-töke erejéig, amint csak igénybe venni óhajt a municipium.

A fenti indokokból én ennek a kölcsön-nek felvételét elsieltettnék, helytelennek és pénzügyileg indokolatlannak találom.

Nagyvárad, 1913. május 15.

Dr Fráter Pál,
ügyvéd.

Elégtétel Márkus Miksának.

Budapest, május 16.

Az ujságírók egyesületének választmánya ma rendkívüli ülésén foglalkozott a Déry Imre és Márkus Miksa esettel. Déry Márkus-tól bocsánatot kért, ezzel az ügy befejezést is nyert.

Olesó Nyári Keztyük

kitünő tartós minőségben már
30 fillértől szerezhethők be

SAJÁT GYÁRTMÁNYU KEZTYÜK TISZTÍTÁSA 16 FILLÉR.

Fehér János

keztyüs Bémer-téri üzletében.
TELEFON 419.

Az ügyvéd és a bírák.

Szabó György nyilatkozata.

Csütörtöki számunkban megemlékeztünk róla, hogy Szabó György budapesti ügyvéd fegyelmi feljelentést tett öt nagyváradai bíró ellen. Híradásunk nagy szenzációt keltett minden felé. Az esetről értesült Szabó György is, aki az ügyre vonatkozólag a következőket küldte lapunknak:

Ügyfeleim képviselőiben két rendbeli fegyelmi eljárást folytattam bizonyos nagyváradai törvényszéki bírák ellen.

Csakhamar ezután megtörtént az, hogy egy személyes peremben ugyanezen bírák ítélkeztek.

Ítéletükkel homlokegyenest ellentétbe helyezkedtek a törvénnyel és ez által nekem kárt okoztak.

E miatt jogos magánérdekem és a közérdek megoltalmazása céljából a törvény által megengedett fegyelmi eljárást indítottam azon az alapon, hogy a hozott ítélet, mely a törvénnyel homlokegyenest ellentétben áll, vagy bírói rosszhiszeműség, vagy pedig bírói tudatlanságnak az eredménye, tehát az azt meghozó bírák a törvény szerint nekem kártérítéssel tartoznak.

A fegyelmi bíróság a bírák kártérítési kötelezettségét meg nem állapította.

Ekkor a bírák rágalmozás miatt eljárást indítottak ellenem, mely ügynek főtárgyalása f. hó 14-én volt.

Védelmem az volt, hogy a fegyelmi eljárást én jogos magánérdekem és a közérdek érvényesítése és megoltalmazása céljából a törvény erejénél fogva indítottam és hogy én annak során és csakis a való igaz tényállást adtam elő és vontam le abból legjobb jogi tudásommal és legbecsületesebb erkölcsi meggyőződésemmel a következtetéseket, tehát nem vagyok rágalmozó.

Szó szerint kértem jegyzőkönyvbe venni azon kijelentésemet a főtárgyaláson, hogy „ha attól lenne függővé téve a felmentésem, hogy abból, amit a fegyelmi eljárás során írtam, csak egy szót is visszavonjak, akkor sem vonnék abból vissza semmit, mert én csak az igazat írtam.”

A bíróság bűnösségemet megállapította a rágalmozás vétségében.

En e miatt felelkeztem.

Az utolsó szót a Curia fogja kimondani, a mit majd közölni fogok.

Tisztelettel:

Dr Szabó György,
budapesti gyakorló ügyvéd.

A Kath. Sajtóegyesület közgyűlése.

*

A Kath. Sajtóegyesület tegnap tartotta évi közgyűlését Budapesten, dr Prohászka Ottokár püspök elnöke alatt, amelyen Csernoch János hercegprimással az élén igen nagy számban vettek részt a tagok és előkelőségek.

A közgyűlést Prohászka püspök nyitotta meg nagyhatású beszéddel, melyből közöljük a következőket:

Beszéde elején gyönyörű szavakkal mutatott rá a Sajtóegyesület céljára és találóan jellemezte a kath. sajtó hivatását. Nyíltan és

őszintén mutatott rá arra az egyetlen utra, amelyen igazán elérhetők lesznek céljaink.

— Ami a kath. sajtó megteremtését, fejlesztését s tökéletesítését illeti, — mondta a püspök — abban nehezebben haladunk.

Sok történt ugyan, de nagy dolog nem történt. Sok kis tettet láttunk, de nagy, megváltó tettel nem találkoztunk. A sajtómozgalomnak is van sok tömegembere, van sok, kis s közepes embere, de az az „embere”, aki segítene rajta, még nem jött meg, az az embere, ki nemcsak beszél, nemcsak okoskodik, hanem tesz, akinek nemcsak buzdító szava, hanem sok guruló aranya lenne s aki azt a katolikus sajtó céljaira szánná. A nép, a kisember erre nem képes; az egyházmegyei gyűjtések intézménye ugyan nagy áldásnak bizonyult, de teljesen elégtelen e célra; itt egy megváltó nagy tette volna szükség, sok pénzre, melyet csak azok adhatnak, akiknek van.

Igaz, hogy cseppekből áll a tenger, de aki hajókázni akar, az nem megy ki a rétre, hogy a harmateseppeket összegyűjtse, hanem a tengerre, ahol azok már összegyűjtve vannak, mert nem a cseppek, hanem az áramok emelik a hajót. A katolikus sajtó hajóját is a krajeárok mellett, melyeket szívesen veszünk, csak nagy befektetések segíthetik előre, melyeket kérünk s várunk.

A kisebb jelentések után Geregy József főtitkár tartalmas jelentése következett. A sajtóalap 245,548 K 57 f.-ből áll. Összesen az egyesület pénztárába öt és egy negyedévi fennállása óta 675.000 korona folyt be, melyből lapsegélyezésre 350,000 koronát fordított az egyesület.

A felmerült kiadások leszámításával a többi pénz a sajtóalapot képezi. Az egyesület összes bevétele a most lefolyt egyesületi évben 130,140 korona 95 fillér. Az egyesület tagjainak száma a hölgybizottsággal együtt 4797.

Végül választások következtek.

Balla-Berger Ignác megugrott a rendőrkapitány elől.

*

Az uriformájú szélhámosok között egyike a legveszedelmesebb alakoknak Balla-Berger Ignác, a kis szöke bajuszu ficsur. E hangzatos, pattogó név alatt ismerik őt a magyar rendőrségek s nincs olyan város, ahol ne ismernék.

Balla-Berger már nem is mer a városokban mutatkozni. Sárga gummiköppenyét régen nem láttuk Nagyváradon. Ijedten szökött tovább, amikor egy ujságíróval vagy rendőrtisztval találkozott.

Valamikor mint a Vörös Kereszt-egylet megbízottja járt itt, végigpumpolta az összes uri házakat. Aztán mint könyvügnök csapta be az irodalom barátait. Több rendbeli szélhámoságért igen sok büntetést állott ki és

örök időre kitiltották Nagyvárad területéről.

Ezelőtt egy évvel viharos szerelmi drámában vette ki részét egy észak magyarországi főur udvarában. Szép Adonisként lépett fel s a szegényes főuri kurián pénzével, eleganciájával megszedítette a már házias főuri leányt. A főur aztán kipofozta Balla Berger Ignácot, aki azóta kesergő lélekkel bujdosott az olsó régiókban.

Tegnap ismét felbukkant Balla-Berger. Rózsaszín kövérkés arca mosolygott, azt hitte, hogy Nagyváradon már régen elfelejtették és tegnap reggel az egyik vonattal ismét vissza akart térni erre a hálás területre.

Azonban a sors elébe vezetett egy eleven rendőrkapitányt és a finom vad — Balla-Berger Ignác, halálmegvetéssel ugrott le a robogó vonatról, csak hogy menekülhessen a rendőrség elől.

A mulatságos eset részleteit így adta elő Mezey Gyula kihágási kapitány munkatársunk előtt:

— Berettyóújfaluban voltam hagyatéki tárgyaláson. A reggeli vonattal jöttem haza és mikor felszállok a kupéba látom, hogy egy fiatal ember eszeveszett rohanással siet a tulsó ajtó felé.

A vonat már javában ment, de ő felrántotta az ajtót és leugrott a haladó vonatról.

— Én meg utána kiállítottam, hogy vigyázzon, az állomáson is látták a menekülést, izgatottan integettek, de a vonat nem állt meg s a fiatal ember eltűnt a község irányában.

— A kupében ült egy idősebb kolozsvári ur. Ezzel társalgott az illető. Ez elhült a hirtelen és vakmerő leugráson. Megkérdeztem, hogy ki volt ez?

— Ez kérem dr Balla-Berger Ignácnak mutatkozott be. Sápon szállt fel. Én gyűjtőivel utazom, amelyen jótékony adományokat gyűjtök a kolozsvári tüdőbetegek szanatóriuma javára. Balla ur elkérte az ivet s azt mondta, hogy ő itteni földbirtokos, birtoka Sáptól Ujfaluig terjed s aláírt 150 koronát.

— Én köszönettel és hálálkodva fogadtam e bőkezűséget, de mikor fizetni kellett volna, Balla-Berger bosszankodva konstatálta, hogy pénztárcáját otthon felejtette.

— No majd írjon nekem Kolozsvárról, nyugtatott meg engem. Ekkor jött kegyed és ő ész nélkül lerohant a vonatról.

Balla-Bergernek jó szimata volt. Keresik jelenleg is és valószínűleg nem kerül el a letartóztatást.

Nikita üdül Abbáziában. Abbáziának a napokban érdekes vendége lesz. Mint Cettinjéből jelentik, a napokban odaérkezik Nikita, a fekete hegyek nagy királya, hogy a háboru fáradalmait kipihenje. Az érdekes vendég bizonyára sok kíváncsit vonz le az osztrák Rivierára. Rossz nyelvek máris

8 hó végéig rendkívüli leszállított árak! Elegáns kosztümök 25 K-tól, divatos felöltők 18 K-tól, lüszterből 12 K-tól, szövet- és gyapju delin pongyolák 12 K-tól, mosó cretonból 6 K-tól, izléses blousok selyemből 7 K 50 f.-től, szövet és gyapju delinből 5 K-tól, Madeira és grenadinból 3 K 80 f.-től, kitűnő aljak szövetből 7 K 50 f. től, **Gyermekruhák ugyszintén** vászonból 5 K-tól.

női- és leányka kalapok nagy választékban :-:
HEVESI „Párisi divataruházában“
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

azt beszélnek, hogy Nikitát a Kurkommission reklámnak szerződtette. Mások szerint a monarchia Skutari kiűritéséért Nikita négy heti ingyen szórakoztatásáért vállalt kötelezettséget.

A török-bolgár toloncok sorsa.

Utasítás a hatóságoknak.

A török-bolgár háboru ugyan a legvégső perceiben van, de azért a balkáni levegő még mindég nem puszkapormentes. A nagy bolgár győzelmekről már minden legutolsó külföldi bolgár is értesült, de még nem jutott el az ő fülökbe az újabb veszedelem, mely most egymás ellen szólítja hareba az eddig győztes feleket.

A magyar földön maradt bolgár családtagok a győzelem és a Bulgáriából érkezett hírek alapján tömegestül készülnek hazavándorolni. A vissza vándorlók között van sok török is, akiknek nagyrésze a katonák közül került ide Magyarországra. Most, hogy a visszavándorlás megkezdődött, furesa képeket láthat a határon az utas.

A Románia felőli végállomásokon tömegesen várakoznak a bolgár és török emberek, gyermekek, asszonyok, kopott ruhájú török katonák. A magyar hatóságok minden akadály nélkül szállították ide ezeket a szerencsétlen embereket. Mikor azonban átkellett volna venni a toloncokat Romániának, az ottani hatóságok ridegen elzárkóztak a tovább szállítás elől. Kijelentették, hogy csakis azokat engedik tovább menni, akiknek rendes utlevelük van és rendelkeznek megfelelő utiköltséggel.

Sajnos azonban ezek a szerencsétlen emberek még ennivalóval sem rendelkeztek. Magyarországon a hatóságok nagyon előzékenyen bántak el velük és ellátták őket egy napi eleséggel, de tovább nem gondoskodnak utavalóról. A toloncok most valószínűleg leraktározva várják sorsuk jobbra fordulását a határon. És a határra egyre többen és többen érkeznek.

Erről a szomorú állapotról a belügyminiszter értesítette a napokban Biharvármegye alispánját, aki viszont az alárendelt hivataloknak adta ki a megfelelő rendeleteket. A rendelet szerint máától kezdve mielőtt a török vagy bolgár toloncokat utnak indítanák a hatóságok, meg kell keresniök az illetékes konzulátusokat, hogy a toloncolandók részére megfelelő utlevelekről és utiköltségről gondoskodjanak.

Ha az ilyen eljárás nem járna eredménnyel, az esetben a magyar hatóságok a török toloncokat Fiume felé, a bolgárokat pedig Zimony felé kötelesek utnak indítani. A megjelölt állomásokon ha nem volna török, vagy bolgár hajó, az esetben magyar személyszállító hajók is tartoznak elszállítani a toloncokat.

Mindenesetre jellemző Romániára is a

rideg elzárkózás és Magyarországra is az a loyális eljárás, amit a szegény megszorult tolonccokkal szemben tanusítanak.

..HIREK..

A mai jogászmajális.

Ma este Nagyvárad intelligens társadalmának színe-java a gyönyörű Püspök-fürdő árnyas fái alatt fog találkozni, amely előkelő fényes, pompás, igazi elite-mulatság színe lesz ezen a szép, májusi estén. A Rákóczi-ut végén, a Royal-kávéház felett hatalmas piros-fehér arany színű zászló — a nagyvárad kir. kath. jogakadémia színei — hirdeti, hogy ma este lesz a jogászok majálisa.

Gyönyörű, mesés és kedves mulatság lesz, amilyenben már nagyon régen nem volt részük a váradiaknak. A jogászfjúság lelkes buzgalommal agítál, buzgólkodik, hogy a jogászmajális méltó legyen a hagyományos jogászmulatságok régi hírnevéhez és a jelenlevők igazán kedves, szép emlékekkel gondoljanak vissza a jogászmulatság táncos, vidám, ragyogó éjszakájára.

A Püspök-fürdő hatalmas díszterme szépen feldiszitve és pazarul világítva várja a vendégeket, akiket a jelvényes rendezők vezetnek be a terembe.

A városban és a vidéken is óriási az érdeklődés a jogászok majálisa iránt és méltán, mert Nagyváradon régen nem volt ilyen fényes sikerűnek ígérkező mulatság, amelyen mindvégig az igazi jókedv fog uralkodni.

A vidám és színes leányserég nagyszerűen fog mulatni, amikor megkezdődik az első csárdás, a hagyományos „Nem ütök a jogászt agyon” és vidám, kacagó hangulatban tart a tánc a hajnali órákig.

Jegyek a meghívó előmutatása mellett este a pénztárnál válthatók. Belépőjegy ára személyenkint 1 korona. A majális tiszta jövedelmét a Mensa Academica javára fordítják s a jótékonycélra tekintettel felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtázza a rendezőség. Éjfél után 3 óra tájban külön vonat lesz a visszajövetelre. A returjegyek a különvonatrú nem érvényesek.

Adakáléh és a Senki szigete.

Most, hogy négy magyar zsendár kíséretében magyar földnek jelentette ki a krassószörénymegyei főispán Adakáléh-szigetét, egyszerre mindenki szeret vele foglalkozni. Egyik része a szigettel foglalkozóknak diplomáciai szempontból ír hasábos cikkeket, más része legendás kis szigetnek nevezi és ide helyezi át Jókai Mórnak Aranyemberét és egyszerűen megállapítja, hogy Senki szigete egy és ugyanaz Adakáléhval.

Egyes romantikus hajlamu emberek már tanácsokat is adnak a magyar társadalom-

nak, hogy most már mit csináljanak Adakáléhval. Nekik semmi fontos katonai jelentőség nem jön tekintetbe, fő dolognak tekintik Noemi kedves rózsakertjét megcsinálni és felépíteni az Aranyember házát, hogy hadd hirdesse a nagy álomlátó poéta emlékezetét a világ.

Ez mind igen szép tanács, csak egy kicsit elkéstek vele. Ezt a tanácsot megadhaták volna 20 évvel ezelőtt ép úgy, mint most. Akkor legalább nem mosolyognának oda lenn a Senki szigetének lakói. Senki szigetét tudniillik már 50 évvel ezelőtt is ép oly magyarok lakták mint lakják ma. Ez a sziget ugyanis rég magyar tulajdon és csak két kis falu van rajta. Adakáléhval oly messze van, mint a cikke állítása a valóságtól. A Senki szigete ugyanis nem Orsova alatt, hanem Buziás és Zimony közt terül el.

Adakáléh rendetlen török falu, mely a hajdani erőd romjaiból épült fel. A sziget lakói törökök, de a török szokások már csak elkorcsosulva vannak meg rajta. Tulajdonképen az egész sziget lakossága abból tartotta fenn magát, amit az átrándulók juttattak nekik. Valamikor kitűnő török pipákat, igazi török fekete kávé, finom török dohányt lehetett a szigeten kapni. Az utóbbi időben ezeket a dolgokat csak hirtől ismerték. Az olesó dohány ép oly rossz volt ott is mint idehaza. Talán a bey még a régi jó török csibukokból szivta az ópiumos aranyárga dohányt. Ma az átrándulók csak azért vetették, hogy megszerezzék maguknak azt a kis izgalmat, amit a dohánynak a fináncokon és határőrökön keresztül való csempészése okozott.

Utolsó érdekessége a szigetnek az az öreg török volt, aki Kossuth Lajost menekülés közben eselnakján a magyar határról elszállította. Ez az öreg megörnyedt hátú ember minden magyar hajó közeledtekor a partra ment és kezével integetett az utasok felé. Ez az öreg ember is Allah kebelén pihen már. Adakáléh ma már tehát egy különben jelentéktelen hely volna, ha az annexió nem következik be.

Hogy pedig mi most felhasználva az alkalmat anektáltuk, ezzel csak Szerbiát előztük meg. De kötelességünk is volt a Vaskapu forgalmának biztosítása miatt.

* Ki lesz a hajdudorogi görög kath. magyar püspök?

A hajdudorogi görög katolikus magyar püspökség felállítása köztudomás szerint, a román nemzeti-ségű görög katolikus papság körében el-lenszenvet keltett s ennek eredménye azon sajnálatos eseményekben nyilvánult meg, amelyek Jaczkovics püspöki helynök hivatalos látogatása alkalmával különösen Szatmármegyében előfordultak. Az új görög katolikus magyar püspöki szék betöltése, értesülésünk szerint, a közel jövőben megtörténik. A jelölések már megtörténtek a püspökségre s három jelöltet terjesztettek

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

fel a kabinetirodába. A jelölések a következők: Miklóssy István sátoraljujhelyi lelkész, zempléni főesperes, második és harmadik helyen pedig Hovobay F. eperjesi lelkész és Orosz Pál szabolemszegyi esperes-lelkész. Teljesen beavatott helyről nyert értesülés szerint hajdudorogi görög kath. magyar püspökké az első helyen jelölt Miklóssy István főesperes lesz kinevezve. Derék, jó magyar embernek ismerik, aki buzgó főpásztor lesz hiveinek. Csodálkoznak azonban, hogy a szelid lelkű Jaczkovicsot nem is jelölték, holott ő legtöbbet fáradozott az új püspökség felállítására körül s kiváló érdemeket szerzett eddigi működésével.

* A csütörtöki üzemzavarhoz.

A csütörtöki üzemzavar alkalmából a következőket van szerencsém tájékozásul szíves tudomására hozni. Csütörtök este pontban 10 órakor a Kossuth-utcai kábel-vonalon két primárbiztosító rövidzárlat jelenségei között kiolvadt s a zárlat oly erős volt, hogy az ampere mérőket megrongálta. A rövidzárlatot egy a városháza pincéjében elhelyezett transzformátor állomás magas feszültségű villamos vezetékai között talált összesült egér okozta. Az egyedül kimutatható kár eddig a kapcsolótáblán elromlott két ampere mérő, amelyeknek a megjavítási költsége összesen 80 korona. Belányi Imre igazgató.

* **Róma zsidó polgármestere lemondott.** Nathan polgármester bejelentette lemondását a város tanácsának. Meglepetés volt, mert előzetesen senki se tudott a polgármester szándékáról. Levelében, amelyet a tanácshoz intézett, megrendült egészségi állapotára hivatkozik Nathan, politikai körökben ellenben azt mondják, hogy a polgármester képviselői mandátumot akar szerezni.

* **A Tisza-lakoma május 24-én lesz.** A munkapárt elnöksége május 5-ére tudvalevően országos lakomát készült rendezni Tisza István gróf tiszteletére és ünneplésére. Ezt a lakomát az első dátumról részint a külpolitikai helyzet feszültsége s a háborús készülődés miatt, részben azért, mert a rendezőség számítását a jelentkezők száma tetemesen felülhaladta, el kellett halasztani. A bankettet már most május 24-én, szombaton fogják megtartani.

* **A hivatalos lapból.** Az igazságügyminiszter dr. Tétsy Endre nagyszalontai kir. járásbírói jegyzőt a szalontai járásbírói mellett alkalmazott ügyészi megbízott állandó helyettesévé rendelte ki.

* **Halál a vonaton.** Tegnap reggel félkilenc órakor, amikor a bécsi gyorsvonat a nyugati pályaudvarra befutott, egy elsőosztályú fülkében halva találták Popp Izidor lugosi ügyvédet. Popp dús gazdag ember és a lugosi nemzetiségi pártnak egyik vezető alakja volt. Popp Izidor előkelő román család sarja. Közele rokona Radu Demeter püspöknek, kinek lugosi püspök korában ügyésze is volt. Igen gazdag ember hírében állott Lugoson. Tekintélyes magánvagyonos volt, azonkívül igazgatósági elnöke volt a

Poporul nevű román nemzetiségi pénzügyeztetnek. A vármegyei életben is befolyásos szerepet játszott: a vármegyének tiszteletbeli főügyésze volt. Irodája kitűnően jövedelmezett. Résztvett a nemzetiségi politikában is, de óvakodott a túlzásoktól, inkább a józan, mérsékelt, bár nemzetiségi álláspontokat szeretett.

* Igazgató főorvost keresnek.

Mint Nagyikindáról értesülünk, az ottani vármegyei közpórház igazgató-főorvosa, magas korára való tekintettel nyugdíjaztatását kérte s így ezen állásra már a legközelebbi napokban pályázat lesz hirdetve. Sajátságos a dologban csupán az, hogy ezen állás betöltése, mely évi 3600 korona fizetés és rendkívül nagy magánpraxissal jár, mely sok gondot okoz a vármegyének, a mennyiben Nagyikindán, egy 38 ezer lakossal bíró gazdag városban, alig van hat, magángyakorlattal komolyan foglalkozó orvos, de azok is, állásuknál fogva, (városi, járási, törvényszéki, munkásbiztosító, kózházi, gőzmalmi, gymnásiumi, ármentesítő-társulat stb.) egyáltalában nem képesek az orvost kereső beteg közönséget, a kívánalmakhoz képest látogatni.

* **A Bartha-Réz-ügy.** Réz Bertalan ismeretes fegyelmi ügyében tegnap nem merült fel jelentősebb momentum. A polgármester a legszigorubb titoktartás mellett folytatja a vizsgálatot. Tegnap kihallgatta Zilahy Antal kerületi felügyelőt és Gere őrmestert. Ezenkívül sor került két rendőr legényre is, akik Bartha előtt már jegyzőkönyvbe mondták vallomásukat. Kiszivárgó hírek szerint a két rendőr mindenképpen fentartotta vallomását. Az ügy vizsgálata hetekig fog húzódní. Bartha Béla még tegnap reggel visszautazott Budapestre, hogy tovább hallgassa a kurzust.

* **Az öngyilkos regénye.** Varga Imrét, 25 éves varaszi lakost, szőlőtulajdonost a Biharmegyei Közpórházban kihallgatták és a következőket adta elő: „Három évvel ezelőtt nősültem meg, házasságom azonban boldogtalan volt. Feleségem 4 hónapi együttélés után elhagyott. Sok levelet irtam neki, hol válaszolt, hol nem s helyzetem elviselhetetlen volt, sok gunynak voltam kitéve. Tegnap délből a magamfőzte eledel mellé ültem, hogy elfogyassam. Hirtelen az az ötletem támadt, hogy öngyilkos leszek. Elővettem 7 mm forgópisztolyomat s 4-szer magamra lőttem, míg végre az 5-ik golyó leterített. Azonban a lövések életemet nem oltották ki. Az öngyilkossági kísérletkor teljesen józan voltam, megfontolva követtem el a cselekedetet. A pisztolyt azon célból kértem kölcsönön egy barátomtól, hogy éjjelenként a nyafogó maescákát fogom majd lelőni.“ A sérült néhány nap múlva elhagyja a kórházat, miután sebe nem életveszélyes.

* **Iskola mint jelzőlog.** A nagyszalontai Polgári Kör tudvalevőleg saját költségén épített és tartott fenn egy polgári iskolát. Ez az iskola roppant sokat foglalkoztatta már a közigazgatási hatóságot. Mint annak idején a Tiszántul megírta az iskolát, hosszú tárgyalások után községi is-

kolává minősítették. Az iskola építési költségei 11000 koronát tesznek ki. Ezt az összeget az egyik nagyszalontai takarékpénztártól vették kölcsön és elfelejtették törleszteni. A pénzügyeztet egy ideig türelemmel várt. Most azonban nem hajlandó tovább várni és tegnap az ügyésze útján beperelte a Kört 11000 korona erejéig. Ha nem rendezik az ügyet lefoglalják, sőt talán el is licitálják az iskolát.

* **Ifjúsági diszlövészet.** A főgimnázium, főreáliskola és felső kereskedelmi iskola felső osztályú növendékei tegnap délután három órakor a Volfi-erdőben levő katonai lövőtérre tartották diszlövészetüket Simon hadnagy vezetése alatt. Az ifjúsági lövész-ünnepen résztvett Hlatky Endre főispán, Rimler Károly polgármester, a középiskolák tanári kara és számos törzstiszt.

* **Térzene a Bémer-téren.** A nagyvárad honvédszenekar szokásos térzenéjét holnap, vasárnap is megtartja a Bémer-téren, délelőtt fél 12-től fél 1 óráig.

x **Tisztelettel értesitem** a nagyérdemű vevő közönséget, hogy cipő, kalap és uri-divat üzletemet Bémer-térről Szt. János-utca 3. szám alá Kis pipa vendéglő mellé helyeztem át. Finom férfi és fiú szalmakalapok, szandálok, cipők a legolcsóbb árban kaphatók. Állandó parthie vételek. Tisztelettel Fekete Jenő.

x **Meglesz az örök béke** a háznál, ha a gyermekeknek játékokat, a hölgyeknek ridicült, az uraknak nyaktendőt és sétabotot a Párizsi bazárban a Sas alatt vásárolunk, hol nem selejtes, nem parti hanem szép és új olcsó árak kaphatók.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle háznál.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **A feministák kiegyeztek Lukácsossal,** mert javaslatát elfogadták, hogy választójog helyett ma már oly híressé vált és nélkülözhetetlen Mlle Juliette fűzőt kapnak. Állandó nagy raktár angol és francia fűzők, haskötők, melltartók, egyenestartók és fűzővédőkben. Nagyvárad, Színház-u. 4. Emke melletti fűző terem.

x **Uj női tambura zenekar a Korona kávéházban.** Koczka József és Rűcskös Jozso közkedvelt karmesterek vezetése alatt elsőrangú erőkből összeállított új női tambura zenekar ma és minden nap hangversenyez a legújabb zene és ének-számokból, a társulat tagjai, Kovács Ilona sanzonett, Szallai Böske kuplé, Péchi Margit népdal, Balázs Mancsi nemzetközi énekesnők és Böszörményi Béla baritonista és jellemkomikus, a társulat magánszámokkal működik, mondanunk se kell, hogy a Korona kávéház estélyei iránt a legmesszebbmenő közérdeklődés mutatkozik.

x **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készülnek a legegánsabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókák, transzformációk már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, hajmosás manicür. Telefon 11—98.

HERBST

Arany-, ezüst-
ékszer és óra
: áruháza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.
Guttmann ház (Barua Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyak-
láncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2.50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár
18—14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások
olesón eszközöltenek.
Szemüvegek beteg szemekhez or-
vosi recept nélkül kaphatók.

OCCASSIO ELADÁS a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Cukorkát mindig élvezettel eszem,
Mert mindennap **Benedektől** veszem.
Cukorka csak akkor jó,
Ha **Benedektől** való.

E hóban nyílik meg **Benedek Testvérek** nagykereskedők „Cukorka Bonbonniére”-je a Bémer-téri korzón. Fűszer és csemege áruk a Zöldfa-utcai főútleletben a legolesőbb árban kaphatók. Kávé és tea különlegesség nagy választékban és olesó árban.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olesó árban forgalomba hozott **harisnya és keztü cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzleteme. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel **Braun Margit** Rimanóczy-u. 1.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olesó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett.

x **Utások**, Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serac Aurél söresarnokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

x **Csödtömeg eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fésű áruk stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RÁCZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett **javitással együtt Hatvány és Szentmiklósy** szücsök, Nagy Sándor-u. 1.

Alulírott ezuton hozom a t. e. közönség szives tudomására, hogy boldogult édesatyám **cégmentő műtermét**, melyet eddig is vezettem

DIÓSY SOMA

cég alatt tovább fogom vezetni. Kérem a t. közönséget sziveskedjenek nagybecsű bizalmukkal a jövőben is megtisztelni és előre is biztosítom a legpontosabb és legjutányosabb kiszolgálásról. Tisztelettel

DIÓSY MIHÁLY.

Telefon 839.

(Rosenzweig méter-gyáros mellett.)

x **Modern fényképészet.** Fővárosi mintára berendezett modern fényképészeti műtermemet f. é. május 1-től **Szent János-utca 3. szám** alá helyezem át Felvételek jutányos árban egész nap és este 9 óráig villanyfény mellett is eszközöltek. Külön **nagyítási műtermét** is rendeztem be, hol életnagyságu képek 7 koronától kezdve megrendelhetők. Minden egyes kép tököletességeért felelősséget vállalok. Célom ez által kizárni azokat a silány produktumokat városunkból, melyeket a nagy közönség **utánvételes megrendelés** útján kénytelen elfogadni. Nyers nagyításokat amatőrök és szakemberek részére nagy árkedvezményben készítek. Tisztelettel **Szabó Dénes** fényképész.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

Értesítés.

A „Kereskedők Magántisztviselők és Háztulajdonosok Közlönye” a külföldi nagyvárosok mintájára

ingyenes elhelyező osztályát díjtalanul

a nagyközönség rendelkezésére bocsájította. Elhelyezést nyerne: minden szakkbeli kereskedelmi alkalmazottak, hivatalnokok, könyvelők, pénztárosok, gyakornokok, gazdatisztek, házfelügyelők stb. stb. nemre való tekintet nélkül.

Az alkalmazást keresők felhívhatnak, hogy naponként d. e. 11—12-ig és d. u. 3—4 ig jelentkezzenek a **Szacsavay u. 12. sz. irodában.**

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Tisztelettel értesítjük** a nagybecsült hölgyközönséget, **hogy bécsi utunkról** haza érkezünk legújabb párizsi és bécsi modellekkel, **megtekintés végett kérjük** a nagyérd. hölgyközönség szives figyelmét, átalakítások modellek után, gyászkalapokból nagy raktár. A nagybecsült hölgyközönség pártfogásáért esd Kohn Eszti utóda Helén.

x **Különlegességek** érkeztek női és gyermek kalapokban **Ujhelyi Róza** női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár.

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetkülönlegességek, a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítenk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

* **A kocsitartó** közönség szives figyelmét felhívjuk **ÜVEGES JÁNOS** kerékgyártó munkáira Báhory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Uj fakeskedés.** 2 kor. 20 fillér 100 kiló kiszáritott, fűrészelt aprított bükkfa házhoz szállítással. Iroda: Atlasz József Várház-u. 31/b.

* **Két** történelmi nevezetességü kép jutányosan eladó özv. Bereczky Lajosnéál Körös-utca 70.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készit mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálók.

* **Naponta friss Cseresznye!** **Őszibarack!** Idei termésü ausztráliai fajalmák. Kiváló finom **fajborok**, jégbehűtött kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NÁNDOR** esemege üzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **Szülők figyelmébe!** Bérma és áldozó ruhák legnagyobb választékban Hevesi „Párisi divatruházában” Nagyvárad, (Zöldfa-utca.)

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** itteni fiókjánál egy 20 és egy 40 lóerős pazar kiállításu nyitott **BENZ** automobil tekinthető meg. Továbbá dúsan felszerelt pneumatik és alkatrész raktár (Szilágyi Dezső-u. 6. sz. Telefon 13—21.) áll az automobil tulajdonosok rendelkezésére. A cég mindennemű ajánlattal készséggel szolgál, árjegyzékeket érdeklődőknek szétküld.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban Hungaria cipőgyár r.t.

* **Kossuth-utca** 6. sz. ház emeletén a Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás melék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Valódi **Chassala szandálok**, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD

áruháza
cégnél kaphatók.

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor:

Szombat: Telefon.
Vasárnap d. u. A mexikói leány. Este: Cigányprimás.

A telefon. Ma, szombaton este ismétli meg a színház az e héten bemutatóra került pompás francia bohózat: A telefon előadását. Ez az ötlettel teli, gazdag humoru szindarab ugy látszik több estén át fogja szórakoztatni a nagyvárad közönséget, amely nagy érdeklődést tanusit a Telefon előadásai iránt.

Komlóssy Emma Nagyváradon. Komlóssy Emma, a kiváló budapesti művésznő a jövő hét keddjén kezd meg nagyvárad vendégszereplését, amely három napra terjed. Az első estén, kedden a Cigányszerelem Ilona grófnéját játsza el Komlóssy Emma. Szerdán: Lili címszerepét éneklí és esütörtökön este a Piros bugyelláris fő női

szerepeiben lép fel, amelyekben már oly sok babért aratott. A vendégszereplésekre jegyek már előre válthatók.

REPORTÁZÁS

A holnapi footballmérkőzések.

Egy nagyon érdekes bajnoki és még vonzóbb barátságos mérkőzés adja a NAC holnapi vasárnapi footballprogramját. A bajnoki küzdelem felei a Törekvés és a NSC, ez a két igen ügyes footballesapat, mely egyforma lelkesedéssel készül a maga javára eldönteni a mérkőzést. Kemény, elszánt küzdelem lesz a két csapat közt a bajnoki két pontért, de Nagy Lajos szövetségi bíró ismert erélyessége biztosítja a mérkőzés fair lefolyását.

Ez a bajnoki mérkőzés délután 3 órakor kezdődik s végeztével délután 5 órakor mérkőzik a vendég temesvári Kinizsi S. E. csapata a NAC csapatával.

A Kinizsi jelenleg Délmagyarország legerősebb csapata s főleg csatársora olyan, hogy bátran versenyezhet a vidék legkitünőbb csapataival. Pünkösdi vasárnapján Kolozsvárt Erdély bajnokcsapatával a KTC-val mérkőzött s 3:0 arányban győzedelmeskedett felette. A kolozsvári lapok a leghizelgőbb sorokban számolnak be a pünkösdi mérkőzésről s rendkívül dicsérik a Kinizsi fejlett technikáját s fair játékát. Mindenesetre a NAC olyan ellenféllel áll szemben, aminő a vidékről még nem érkezett. Ezt a mérkőzést is Nagy Lajos vezeti.

A mérkőzés helyárai a rendesek, klubtagok a szokott kedvezményben részesülnek.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ A junius havi esküdtek. A kir. törvényszéken tegnap délben sorsolták ki a juniusi ciklus esküdteit. A sorsoló-bizottság elnöke Ember Géza kir. törvényszéki bíró volt, a tagjai pedig Palánkay Károly és Imets Illés kir. törvényszéki bírák voltak. Jegyző dr. Alliquander Kálmán. A kir. ügyészség képviselőjében Vattay József kir. ügyész, az ügyvédi kamara részéről dr. Medvigy Gábor ügyvéd volt jelen.

Rendes esküdtek: Dr. Ujfalussy Sándor ügyvéd (Elesd), Balogh Mihály italmérő (Nagyszalonta), Zakar Lajos kereskedő (Sarkad), Cselley Dezső pénzügyi főszámtanácsos, Rozvány József bankigazgató (Nagyszalonta), Pillmann Ödön pénzügyigazgató-sági számtiszt, Bakacs József püspökségi udvarmester, Köblös Ferenc építész, Csepregi Mihály ács (Nagyszalonta), Telegdy László földbirtokos (Mezőtelegd), K. Balog Sándor földműves (Nagyszalonta), Daku János tanító (Berettyóújfalú), idősb Bartha László háztulajdonos, Lukács Géza nyugalmazott ezredes, Ineze Lipót mérnök, Lövenstein Zsigmond, Balogsó Sándor (Nagyszalonta), Czillér Imre, Kenéz Sándor (Nagyszalonta), dr. Oláh Béla iparkamarai fogalmazó, Pfaff Kálmán, Bene István házt., Kohl János borbély (Nagyszalonta), Tar Lajos gazdálkodó,

Fábray József, Tóth Gyula építész, dr. Thury Károly ügyvédjelölt, Csikos János kereskedő (Nagyszalonta), Wallner Ödön m. tiszti főügyész.

Pótosküldtek: Rieger Gusztáv, Átyin Péter, Zsiskov Rudolf, Urbán István, Buzási József, Paizs Béla, Pankolits Károly, Papp János, Kriszta Sándor, Lobodka Pál.

ZENE ÉS SZÓ MŰVÉSZET

Orate fratres.

A liturgikus nagymise énekeinek szövegkönyve. A nép és az egyházi énekesek használatára kiadta Járóssy Dezső csanád-egyházmegyei áldozópap. Temesvár Csanád-egyházmegyei könyvmonda 1913. Ára 20 fillér. 16-odré. 31 lap.

Az egyházi zenének reformkérdése összefügg a nép liturgikus felvilágosításának szükségességével. A nép örömet leli az egyház által előírt latin énekekben, ha a szöveg értelmét ismeri és ha azt a pappal és kórusal együtt imádkozza. Ez az egyházzenei reform gondolat indította a szerzőt arra, hogy „Orate Fratres” címen szövegkönyvet bocsásson ki, amely magába foglalja a mise állandó részeit az Aspergessel, Vidi Aquammal és Responsoriumokkal, továbbá a halotti mise a Veni Sancte, Te Deum, Tantum Ergo és Ecce Sacerdos szövegeit olyformán, hogy a magyar kiadásu Orate Fratres a latin szöveg mellett párhuzamosan hozza a magyar fordítást. A fordításnál a szerző arra törekedett, hogy lehetőleg kövesse a liturgikus szöveg szó és mondati szerkezetét. Tekintettel a könyvecske olcsó árára a hívő nép és az egyházi énekesek között lesz nagy mérvben terjeszthető. Ahol pedig a liturgikus előírás szerint latinul énekeltek ott a hívők e könyvecske segítségével követni tudják majd a pap és kórus énekét. (A könyvecske az összes prefációkat is magában foglalja.) Ahol pedig a latin liturgikus ének bevezetése áll küszöbön ott a könyvecske megkönnyíti a reform egységes és következetes keresztülvitelét.

A füzetet a csanád-egyházmegyei nyomda izlésesen állította ki és külalakjánál fogva a kézi imakönyv kiegészítésére szolgál. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadó címén (Temesvár, Papnevelőintézet.)

TÁVIRÁTOK

Elek Pált

Badenben hallgatják ki.

Budapest, május 16.

(Saját tud.) Elek Pál legújabb beadványában arra kérte a törvényszék elnökét, hogy őt Badenben sürgősen hallgassák ki a Désy-Lukács ügyben. A kérelmet teljesítették és ma fogják foganatosítani a kihallgatását.

Nemzetközi repülőverseny.

Bécs, május 16.

(Saját tud.) Jun. 15—22-éig nagy repülőverseny lesz Bécsben, amelyre a világ összes neves aviatikusai bevezettek. A város nagy előkészületeket tesz az aviatikus meelingre.

Inzultált plebános.

Sopron, május 16.

A vármegye mai gyűlése foglalkozott a jegyzők fizetésjavítás iránti kérelmével. Az állandóválasztmány 15 százalékos javítást javasolt, míg egy bizottsági tag 30 százalékos mellett foglalt állást. Bauer József plebános a 15 százalékos javítás mellett volt és pedig azzal az indokolással, hogy a nép nyomorog. Emiatt Ormisz Károly jegyző megtámadta a lelkészt és összerugdosta.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történelmi elbeszélés.

Irta Dús László.

(Folytatás.)

53

A bírák előtt Pietro Gaetano, Salmone hercege, méltóságának megfelelő díszben jelent meg és meghajtotta magát az elnök, D'Ossa Jakab bíboros előtt.

Azzal van vádolva, hogy elcsábította Severo Malatesta nejét, Márta Castiglionét és azután megölte Malatestát.

Pietro Gaetano végig tekintett a tömegre és amikor két barátját meglátta köztük, lelkébe hatalmas önbizalom éledt fel és válaszolt:

— Eminentissimi Domini! — én Severo Malatesta nejét, Márta Castiglione asszonyt, soha nem ismertem és így el sem csábíthattam.

— Miért ölte meg Severo Malatestát? — kérde az elnök.

— Eszem ágában sem volt őt megölni! — válaszolta Gaetano, — ő tört reám véres törrel és én, mikor láttam, hogy gyűlöletből falánk dühe elől ki nem térhetek, mikor a törrel öltönyömet végig hasította, leszurtam őt!

Es tekintetében annyi őszinteség sugárzott, hogy a hallgatóságban a rokonszeny moraja kelt.

— Pietro Gaetano, Salmone hercege, — tudnia kell, hogy ki volt Márta Castiglione csábítója, mert halála percében magát nevezte meg büntetésének.

E kérdés feltételére nagy mozgás támadt a hallgatók között. Andrea Pisano törtetett elő, kezében egy letakart tárgyat hozván, mialatt ajkain a válasz hangzott el:

— En voltam csábítója, én, Andrea Pisano, ime, nézzétek az ő arcát, melyet márványból faragtam ki! és feltakarta a Vénus-fejét, melynek láttára általánosan a meglepetés moraja zugott fel.

Oly szép volt a Vénus fej, annyira hű egy gyönyörű női archoz, hogy a bírák önkénytelenül állottak fel, hogy megtekinthesék a művészi remeket.

— Ime, tisztos bírák, lássátok őt és bámuljátok meg szépségét, aminő életében volt. Szerettem őt izzó szerelemmel, gyöttrő kínal, fájdalom özönével.

Andrea Pisano lehajtotta fejét és ítéletét várta.

Azonban e pillanatban felcsendült Giotto di Bordone hangja, végig zugott a termen, amikor kiáltotta:

— Ne higgyetek neki! — Én mondom, Giotto di Bordone, én voltam csábitója Márta Castigionének! Ime, ide nézzétek! Ez az arckép az ő képe, az ő mása! A fórumon láttam meg őt, mikor Cencia komornájával sétált, azóta nem volt nyugalom, míg hozzá nem jutottam. Szerettem az ő felséges szépségét, ami Severo Malatestát örülltette. Ez az asszony, tisztos birák, szerelmes volt Pietro Gaetanóba, akit a fórumon látott meg és én felhasználtam azt a hasonlatosságot, ami a vádlott és közöttöm van és az ő nevével jutottam be a Malatesta-palotába, a gyönyör és szerelem házába. Oh jaj nekem, hogy elvesztettem őt!

Az emberek előrehajoltak és úgy nézték a felséges képet.

Andrea Pisano felemelte fejét és amikor meglátta Giottót, felkiáltott:

— Ne higgyetek neki, beatissimi cardinales! — Ő magára akarja venni az én bűnömöt! — Giotto di Bordone, ime, az Istent hívom bizonyosággal, hogy én mondom igazat.

Giotto megvetően mérte végig épen úgy, mint amikor elhagyta volt.

— Andrea Pisano! — szolt metsző hidegséggel és gúnyolódva, — te elárultad barátodat és most mentéségre jössz, nem gondolva meg azt, hogy hazugsággal bajba kevered a legnemesebb barátot, akit elárultad.

Pietro Gaetano nem értette meg e két művész vetélkedését, azt érezte, hogy mindkettő meg akarja menteni, de hogy Andrea Pisano miért veszi magára Márta Castigione elcsábitásának bűnét, ez talány volt előtte.

A Vénusz szobor távol volt tőle, nem ismerte fel, de a képről tudta, hogy az Malatesta nejének arcképe.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Tokaj-Hegyalja ismertetése. Az ország különböző vidékein lakóknak ritkán nyílik olyan kedvező alkalmuk a „borok királya” és a „királyok bora” termőhelyének a tokajhegyaljai borvidéknek a megismerésére, mint a június hó 18-iki gazdasági üléssel alkalomával, amikor is a Magyar Gazdaszövetség egy napos kirándulás keretében az arra jelentkezőket végig vezeti ezen a gyönyörű vidéken, sőt annak két igen jelentős pontján, Tállyán és Sátoraljaujhelyen alkalmat nyújt a tokajhegyvidéki szőlőművelés és pincégazdálkodás beható megtekintésére is. A tokajhegyaljai kirándulás a gazdasági ülést követő napon, vagyis június hó 19-én lesz. Kassáról hajnali 6 órakor indul a különvonat és Abaujszántón keresztül reggel 9 órakor érkezik Tállyára, ahol a szállásgazdák fogadóbizottsága várja a vendégeket. Itt bemutatják a szőlőket és pincéket. Itt lesz az ebéd is, ahonnan déltájban rendes vonaton folytatják útjukat a kirándulók egész Sátoraljaujhelyig, ahova délután 5 órakor érkeznek meg. Utközben a következő fontosabb Tokajhegyaljai községek világhíres bortermő szőlőhegyei láthatók: Szerenes, Mád, Mezőzombor, Tarcal, Bodrogkeresztúr, Tokaj, Olaszliszka, Bodrogcsanak, Tolesva, Bodrogolász, Sárospatak, Sátoraljaujhely. Ezekben a községekben 5000 hektoliteren felül terem tokajhegyvidéki jellegű bor. Láthatók természetesen a kisebb szőlőhegyek is, úgy hogy a kirándulás keretében Tokajhegyaljának jóformán mind a 31 községét és bortermő hegyeit megismerhetik a kirándulók. Legtanulságosabb lesz kétségtelenül a kirándulás végső állomása, Sátoraljaujhely, ahol az ujonnan épült állami borközpontját mutatják be a gazdasági üléssel tagjainak, amely bemutatja az intézménynek mintegy felavatója lesz. A kirándulás költségei a lehető legcse-

kélyebbek. Kassáról Tállyára a vasuti költség harmadik osztályon 1 korona 40 fillérbe, másodikokon pedig 2 korona 25 fillérbe kerül. Tállyától Sátoraljaujhelyig a vasuti költség harmadikon 1 korona 90 fillér, másodikokon pedig 2 korona 90 fillér. Természetesen csak annak, aki az e célra kibocsátott kedvezményes vasuti igazolványt igénybe veszi. A kiránduláson csakis az vehet részt, aki június hó 4-ig bejelentkezési részvételi szándékát a „szállásgazdák fogadóbizottságának” Tállyán. — Figyelmebe ajánljuk a kirándulást mindenkinek, mert ily kedvező alkalom a világhíres tokajbor termőhelyének megtekintésére ritkán nyílik.

Magyar gazdák a Tátravidéken.

A Magyar Gazdaszövetség alkalmat akarván nyújtani a kassai gazdasági üléssel résztvevőknek a Magas Tátra megtekintésére, a nagygyűlést követő napon a tátravidék legszebb pontjaihoz, a tarpataki vízeséshez és a csorbai tóhoz kirándulás rendezését határozta el. A kirándulást a felsőmagyarországi idegenforgalmi szövetség fogja rendezni az abaujtornamegyei gazdasági egyesülettel karöltve. Ez a kirándulás mindössze egy napig tart s az azon résztvevők olcsón és kényelmesen megtekinthetik a tátravidék legszebb pontjait. A kirándulás költsége Kassától vissza Kassáig második osztályon 23 korona 60 fillér, harmadik osztályon pedig 20 korona. Ebben a költségben benne van mindennemű vasuti és kocsikiadás s a napi étkezésnek reggeli, ebéd s uzsonnának az ára, valamint a kalauzolási költség is. Akik ezen a kiránduláson részt akarnak venni, június hó 4-ig jelentkezzenek az abaujtornamegyei gazdasági egyesületnél, ahova egyidejűleg meg kell küldeni postautalványon a kirándulás költségét is. A pénz beküldése után a jelentkezők részvételi jegyet kapnak. Program szerint a kiránduló társaság fél 5 órakor reggel, indul el Kassáról s megtekinti Tátrafüredet, a tarpataki vízeséseket és a Csorba-i tót. Még aznap este vissza is érkezik Kassára, ahonnan tetszés szerinti irányba tovább utazhatnak kiki lakóhelyére.

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— — —	—
Májusi buza	— — —	10.75
Októberi buza	— — —	11.47
Áprilisi rozs (1913)	— — —	—
Októberi rozs	— — —	9.58
Májusi tengeri (1913)	— — —	7.87
Juliusi tengeri	— — —	8.07
Áprilisi zab (1913)	— — —	—
Októberi zab	— — —	8.48

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	827.—
Oszt. hitelrészvény	—	623.75
4%-os koronajár. dék	—	82.70
Oszt. magy. államv.	—	725.50
Jelzálogbank	—	434.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	519.50
Hazai bank	—	288.50
Magyar bank	—	565.50
Keresk. bank	—	3680.—
Rimamurányi	—	720.50
Salgótarjáni kőszén	—	773.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1060.—
Közuti vasut	—	646.—
Városl. villamos	—	373.—
Adria	—	553.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

FONTOS!

«HEZ» kölnivíz 1 üveg 50 fillér, 3 üveg 1 kor. 30 fill.
«HEZ» kölnivíz fél liter 3 kor. «HEZ» kölnivíz 1 liter 5 kor. 50 fill. «HEZ» kölnivíz szappan 1 drb. 60 fill. 3 drb. 1 kor. 60 fill. A minőség elsőrendű voltáért felelősséget vállalunk. Küldi: «HEZ» illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy arjegy-zékünk ingyen és bérmentve.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A nagyváradi lat. szert. püspökség közhírré teszi, hogy a Mezőgyán községhez esatolt mintegy 634 kat. holdnyi „Kéza” nevű pusztai birtokát a rajta levő épületekkel együtt 1913. évi június 5-én délután 3 órakor, zárt írásbeli ajánlatok alapján tartandó versenytárgyaláson 1913. október 1-től kezdődő hat évre haszonbérbe adja.

A birtok művelési ágak szerint következőleg oszlik meg: szántó körülbelül 307 kat. hold, kaszáló 73 kat. hold, legelő 240 kat. hold, földadó alá nem eső terület 14 kat. hold.

A bérbeadási feltételek az alulírt jószágkormányzóságnál megtekinthetők.

Pályázók tartoznak ajánlatukban kinyilatkoztatni, hogy a bérbeadási feltételeket ismerik s elfogadják; továbbá kötelesek ajánlatukhoz a bérösszeg 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánt-pénzül letenni.

Az ajánlat elfogadása esetén a bántpénz a félévi bérösszegre kiegészítendő s ez szolgál biztosítékul.

Az uradalom fentartja azt a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson.

Ajánlatok 1913. június 5. napjának déli 12 órájáig a nagyváradi lat. szert. püspökség jószágkormányzóságához (Nagyvárad, Rákóczi-ut 33/18. sz. nyújtandók be.

Nagyvárad, 1913. május 16.

Gellért László, s. k.
kir. tanácsos, jószágkormányzó.

Meghívó.

A nagyváradi Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete 1913. évi május hó 25-én d. e. 11 órakor a kir. törvényszék palotájában tartandó

XIV. évi rendes közgyűlésére

a Szövetkezet üzletrészes tagjait tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1912. évi üzletéről.
2. Az 1912. évi zárszámadások előterjesztése és a mérleg megállapítása.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. Az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentés megadása.
5. Elnökválasztás.
6. A megüresedett igazgatósági és felügyelő bizottsági állások betöltése.
7. Esetleges indítványok.

Nagyvárad, 1913. május hó 16-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

MEGJEGYZÉS: Az alapszabályok 15. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlés előtt legalább 3 nappal nyújtottak be.

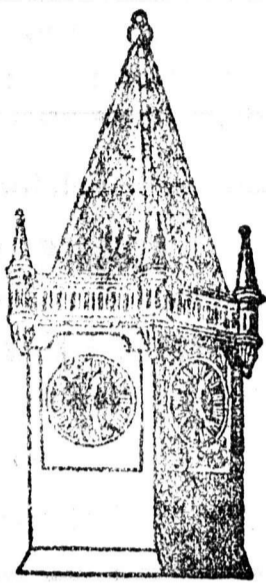
Ha a közgyűlés nem volna határozatképes, az újabb közgyűlés június hó 1-én fog megtartatni, mely közgyűlés, tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes leend.

A mérleg az üzlethelyiségben megtekinthető.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra
készítő telepe.
Olcsó árak, több
évi jótállás.
Villanyerő
berendezés.

Kivánatra árjegyzéket
bérmentve küld

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárak
előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné
elsőrangú fűszer- és csemege
kereskedésében szerzhető be.

Meglepő ujdonság!

FACIMBALOM

Bárki egy óra alatt meg-
tanulhat rajta játszani.
A Facimbalom 15 kü-
lömböző nagyságban
összehangolt fadarabokból
áll és a mellékelt ve-

rőssel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verő-
kel, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona.

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY”
országoserte elismert elsőrendű hangszerárúházában
Budapest, József-körút 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — ÖVÁS: Figyeljen jól a
pontos címre és házszámra.

Kiadó lakások.

A Szacsavay-utca 18. sz. és a
Szmekka Gyógy-utca 1. szám
alatt ujonnan épült emeletes há-
zakban több két-, három szoba,
előszoba, alkov, fürdőszoba és
mellék helyiségekből álló földszinti
és emeletes utcái és udvari la-
kások, továbbá műhelyre alkal-
mas helyiségek azonnal olcsón
kiadó. Ugyancsak kiadó a Ko-
lozsvári utcán lévő volt baptista
imaház és a Petőfi-utcában 1
szoba, konyha és mellék helyisé-
gekből álló udvari lakás. Értekezni

Pallay Lajos nagyvárad i-
rodájában Szaniszló-utca.

Eladó

Luczerna termés.

A várostól 10 percnyire 4 kat.
hold luczernás 1913. évi termése
eladó.

Értekezhetni a
kiadóhivatalban.

Parfumerie „HEZ” illatszertár.

BUDAPEST, VIII. Losonczi-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye
ujabb reklámakelőre ösztönöz, melynek nyomán
tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-
szökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
- 1 drb üvegtégely francia arc- és kézfinomító
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
- 1 csomag dr Heider-féle fogpor
- 1 drb francia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
- 10 drb szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)

Összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.
Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biz-
tos postakézbesítés érdekében vagy u átvét mellett,
minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében, a mely esetben a 2 kor. 50 fillér
vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget
nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszertár és ház-
tartási értesítőnkét kivánatra ingyen és bérmentve
küldjük.

Melocco Péter cementárúgyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad i fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

szondalmazott géppel
gyártott karmantyus
portlandcement csöveket
az összes szabványos mé-
retekben és az ahhoz való idomdarab-
okat, csömöszöket és vasbetetes, vala-
mint portlandcement csöveket, kú-
gyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö-
és cementárúgyár. Beton és
vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utca- és házak csa-
tornázását, hidak és
vizmedencék szak-
szerű építését. Na-
gyobb vállalatoknál **tervekkel és
költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Hirdetmény.

Az „Ópalotai kertészeti részvény-
társaság” igazgatósága közlése, hogy az 1912. december 7-én meg-
tartott közgyűlés a társaság felszá-
molását elhatározta, s felhívja mind-
azokat, kik a részvénytársaság ellen
követelést támasztanak, hogy azt a
keresk. törvény 202. §-a értelmében
e hirdetménynek harmadszori köz-
zétételétől számított hat hó alatt
érvényesítsék, máskülönben a fel-
számolás igényeikre való tekintet
nélkül fog végbemenni.

Nagyvárad, 1913. május 7-én.

Az igazgatóság.

NYÍLYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
fü gönyök, bútor szö-
ve k, papi és egyen-
ru ák vegyileg tisztit-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

A
jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan beren-
dezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kittenő saját termésti
borai, **előzékeny kiszolgálás**, szo-
lid polgári árak. **Abonensek naponta
felvétetnek.**

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérv kötéit,

szuszpenzorionok fecskendők és betegápolási cikkeket, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálcák, bidég,

anatómiai sérvköteők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és mű-

végtagok, támgépek, gummi cikkeket, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkeket. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságú pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Ha nincs meglegedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel DARABONT GY. és TÁRSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepő önt az ottani szolid, ácsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalom és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készíték. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Vas és rézbutorok

mai naptól kezdve igen jutányos árban kaphatók

a Rákóczi-ut 13. sz. alatti gyári raktárban.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Égész éjjel ügyeletes szolgálat.

Kétszázötven ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

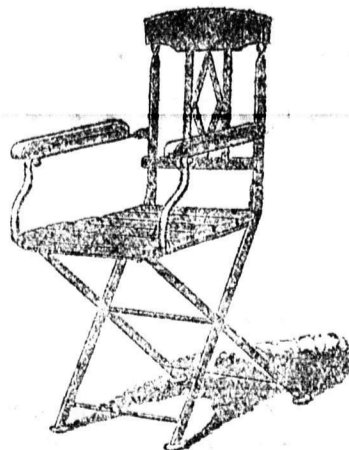
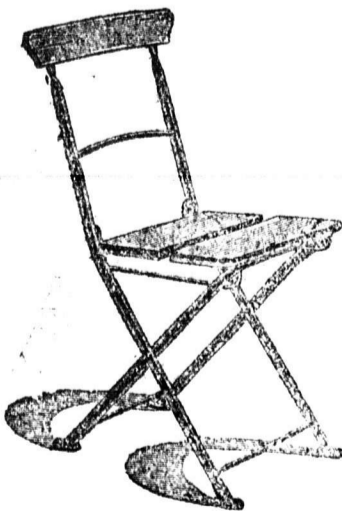
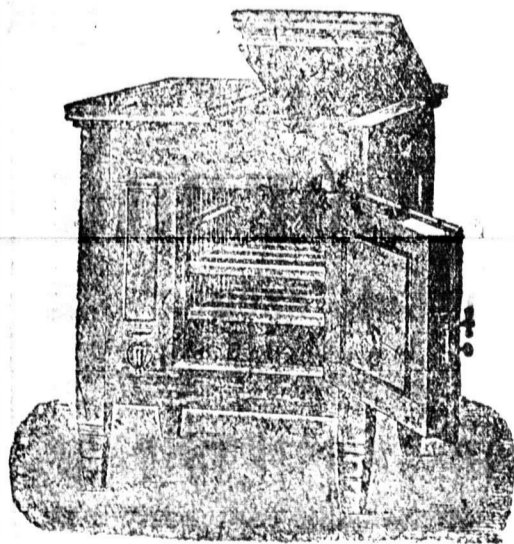
lólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől mindössze nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

JÉGSZEKRÉNYEK kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.